

Investeren in kennis

---

*Voor een welvarend, stabiel
en duurzaam Europa*

Een sterke kenniseconomie en internationale samenwerking zijn onmisbaar voor de toekomst van Nederland in Europa en de wereld.

- Vergroening, digitalisering, veiligheid, vergrijzing en de arbeidsmarkt – Nederland en Europa staan voor enorme uitdagingen.
- Voor elk van deze uitdagingen geldt: de oplossing begint met de juiste kennis en vaardigheden.
- Dat gaat niet vanzelf. Europese investeringen in onderwijs, onderzoek & innovatie—en de bijbehorende randvoorwaarden—zijn daarom broodnodig.

De veranderende geopolitieke verhoudingen vereisen een andere houding van Europa en van Nederland ten opzichte van Europa. Nederlandse kennis en kunde dragen daaraan bij.

Dit document dient als input van het kennisveld voor de verkiezingsprogramma's van Nederlandse politieke partijen voor de Europese verkiezingen in juni 2024.

Het belang van Europa voor onderwijs in Nederland

Onderwijs vormt steeds vaker onderdeel van de oplossing voor ingrijpende opgaven, zoals het klimaat, de arbeidsmarkt, digitalisering, migratie, de energietransitie en versterking van de democratische rechtsstaat.

Die verandering stelt nieuwe eisen aan het onderwijs in Nederland én Europa. Op alle onderwijsniveaus hebben vakmensen behoefte aan nieuwe competenties gericht op duurzaamheid en digitalisering.

Europa biedt jongeren de mogelijkheid om zich te ontwikkelen en vaardigheden op te doen die cruciaal zijn in een snel veranderende wereld. Dat gaat verder dan vreemde talen leren en omgang met andere culturen: ook het herkennen van desinformatie oefen je over de grens. Zo maakt Erasmus+ wereldburgers van Nederlandse studenten.

Bovendien tilt Erasmus+ de onderwijskwaliteit omhoog in Nederland én de rest van Europa. Leermobiliteit van staf en docenten is een cruciaal middel voor persoonlijke ontwikkeling en draagt bij aan innovatie in het onderwijs. Dat versterkt het onderwijs in de hele Europese Onderwijsruimte, wat een voorwaarde is voor meer gebalanceerde mobiliteit van studenten.

Wat heeft het Nederlandse onderwijs nodig van Europa?

- **Eindelijk heldere afspraken over erkenning en kwaliteitszorg**—die daadwerkelijk worden nageleefd. Alleen zo kan kwalitatief onderwijs zorgen voor gebalanceerde leermobiliteit in de EU.
- Een **uitbreiding van automatische wederzijdse erkenning van kwalificaties** in het mbo én het ho naar landen waar de kwaliteit op orde is.
- **Europese aanpak van leven lang ontwikkelen** die afstemming van onderwijs en arbeidsmarkt ondersteunt. Zo scholen we de arbeidskrachten die nieuwe kennis kunnen toepassen in de praktijk.
- Een **verdubbeling van het budget voor Erasmus+ tot minstens 60 miljard euro**, zodat het programma uitwisselingen voor alle studenten op alle onderwijsniveaus kan stimuleren.
- **Inclusie blijft een speerpunt van Erasmus+** zodat alle studenten internationale leerervaring op kunnen doen. Naast financiële obstakels gaat het om heldere informatie.
- **Europa geeft duidelijkheid over groene mobiliteit**—doelstellingen, eisen en middelen—zodat kennisinstellingen aan de slag kunnen met hun groene ambities.
- **Centres of Vocational Excellence (mbo) en Europese Universiteiten Allianties (ho) gaan een sleutelrol spelen** in het verbeteren van de onderwijskwaliteit in Europa.
- **Nederlandse Europarlementariërs in de EP-commissies CULT (onderwijs) en BUDG (begroting)** met hart voor onderwijs, onderzoek & innovatie.

Het belang van Europa voor onderzoek & innovatie in Nederland

In een snel veranderende wereld is Europese onderzoekssamenwerking onontbeerlijk. Nieuwe kennis draagt bij aan het vinden van oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen, die vaak grensoverschrijdend zijn. Of het nu gaat om een nieuw vaccin, de koolstofvrije samenleving of de volgende generatie computerchips: de hiervoor benodigde kennis komt voort uit onderzoek & innovatie.

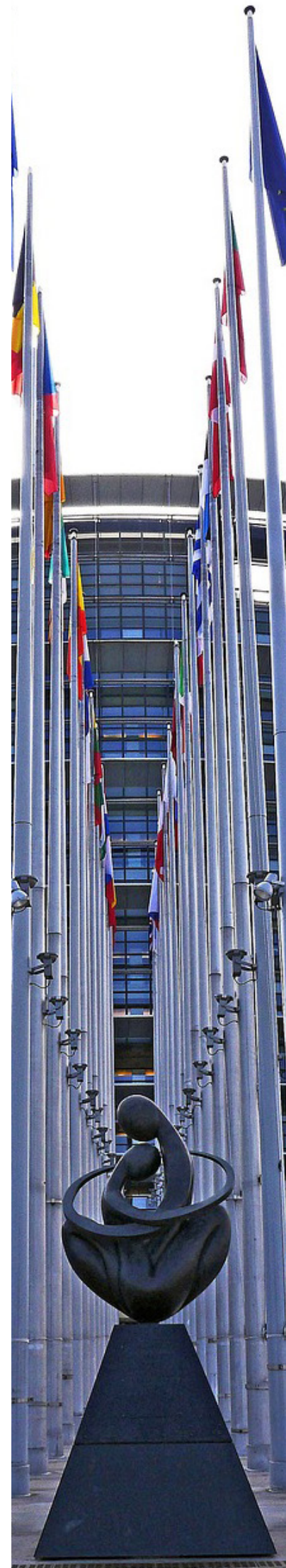
Europese samenwerking opent ook nieuwe deuren: noodzakelijke investeringen voor technologische innovatie, zoals de Einsteintelecoop in Limburg, zijn te grootschalig voor individuele landen, maar kan Europa wél bekostigen. Zo maakt Europa het verschil en kan Nederland opboksen tegen landen elders in de wereld.

Europa is cruciaal voor de positie van Nederlandse onderzoekers aan de absolute wereldtop. Kennisinstellingen zijn erg succesvol in Horizon Europe, het programma voor onderzoek & innovatie, en ontvangen anderhalf keer meer dan Nederland inlegt—een investering die zich terugbetaalt.¹ Bovendien tillen Europese competitie om beurzen én de samenwerking met internationale partners de kwaliteit van het Nederlandse onderzoek naar een hoger niveau.

Wat heeft het Nederlandse onderzoek nodig van Europa?

- **Horizon Europe vraagt om eenduidige keuze voor excellentie en impact als doelen**, zodat het beste, grensoverschrijdende onderzoek doorgang kan vinden, van fundamentele wetenschap tot toegepast onderzoek.
- Een **verdubbeling van het budget voor Horizon Europe tot minstens 200 miljard euro**—zonder tussentijdse verschuivingen— en inzetten op bindende afspraken voor het bereiken van de Lissabondoelstelling van 3% bbp, zodat Nederland en Europa bij de wereldtop blijven horen.²
- Een **Europese aanpak van valorisatie die de impact van onderzoek vergroot**, zeker als het gaat om klimaat, digitalisering, gezondheid en sleuteltechnologieën als chips.
- Een **Europese aanpak van kennisveiligheid** die de geopolitieke positie van Europa schraagt, en ruimte laat voor de eigen verantwoordelijkheid van individuele instellingen.
- De **Europese Onderzoekruimte vraagt om duidelijke keuzes en politiek commitment**, zodat de agenda goed aansluit op nationaal beleid zoals de Nederlandse agenda 'Erkennen & Waarderen'.
- Een snelle **uitbreiding van Open Access tot alle resultaten van publiek gefinancierd onderzoek**, volgens het principe *as open as possible, as closed as necessary*.
- **Nederlandse Europarlementariërs in de EP-commissies ITRE (onderzoek) en BUDG (begroting)** met hart voor onderwijs, onderzoek & innovatie.

¹ Bron: Rathenau Instituut (2023) De positie van Nederland in de EU Kaderprogramma's. Drie op de vier hoogkwalitatieve projectvoorstellen kan niet gefinancierd worden.
² Bron: Europese Commissie (2023) Horizon Europe Strategic Plan 2025-2027 Analysis.

Het Netherlands house for Education and Research (Neth-ER) is een vereniging van elf organisaties uit het Nederlandse kennisveld. Neth-ER heeft een kantoor in Brussel en zet zich in voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs, onderzoek en innovatie. Neth-ER heeft daarbij als wettelijke taak om juiste en actuele informatie over Europa te verzorgen aan het Nederlandse kennisveld en ondersteunt daarnaast de leden in Brussel.

Neth-ER ondersteunt alle partijen en kandidaten die zich willen inzetten voor een krachtig Europees onderzoeks- en onderwijsbeleid. Een Europees Parlement dat het belang van kennis onderkent en behartigt, is cruciaal voor de toekomst van Nederland in Europa.

Neth-ER leden

KNAW	www.knaw.nl
MBO Raad	www.mboraad.nl
NFU	www.nfu.nl
Nuffic	www.nuffic.nl
NWO	www.nwo.nl
TNO	www.tno.nl
UNL	www.universiteitenvannederland.nl
VH	www.vereniginghogescholen.nl

Geassocieerde leden

ISO	www.iso.nl
JOB	www.jobmbo.nl
LSVb	www.lsvb.nl

Kortenaerkade 11
2518 AX · The Hague
The Netherlands

Aarlenstraat 22
1050 · Brussels
Belgium

+32 2 511 50 40
neth-er@neth-er.eu